

Bokslutsstatistik för företag 2014–2015

Viss ökning av omsättningen

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen har ökat med 0,7 procent under år 2015, från ca 2 170 miljoner euro till ca 2 190 miljoner. *Räkenskapsperiodens vinst* ökade med ca 14,5 procent mellan år 2014 och 2015, från ca 129 miljoner euro till ca 147 miljoner euro. *Rörelseresultatet* ökade i sin tur med ca 17,6 procent, från ca 109 miljoner euro till ca 128 miljoner euro. Det bör dock påpekas att enstaka extraordinära händelser ligger bakom mycket av de stora resultatförändringarna.

Sjöfarten står för den klart största andelen av omsättningen

Den mest betydelsefulla branschen i underlagsmaterialet är *sjötransportbranschen* som i denna analys stod för ca 37 procent av den sammanlagda omsättningen för de företag som ingår i undersökningen. Branschen sysselsatte samtidigt ca 36 procent av det sammanlagda antalet anställda i de analyserade branscherna. Både omsättnings- och sysselsättningsandelarna är oförändrade från 2014. Branschens andel av rörelseresultatet varierar mellan åren men var 2015 i samma storleksklass (38 procent) som tidigare nämnda andelar.

Ökade finansiella intäkter och betalda direkta skatter

Bästa lönsamheten finns inom branscherna *företagstjänster* och *tillverkningsindustrin*. De flesta lönsamhetsindikatorer visar att *hotell- och restaurangbranschen* länge har haft sämst lönsamhet av de branscher som granskats i denna statistik. Flera av branscherna har förbättrade netton för *finansiella intäkter och kostnader*. De betalda *direkta skatterna* har ökat för majoriteten av branscherna, samt för samtliga branscher sammantaget. Personalkostnadernas andel av omsättningen var högst i hotell- och restaurangbranschen samt tjänstebanschen, medan partihandeln, följt av detaljhandeln hade de lägsta. Sett till helheten kan lönsamheten inom den åländska ekonomin betraktas som tillfredsställande och lönsamhetsnyckeltalen ser generellt bättre ut än för ett år sedan.

Åländska företag har i allmänhet stark kapitalstruktur

Bäst soliditet har branschen *övrig transport*, men även partihandeln, byggverksamheten, tillverkningsindustrin och sjötransporten har god soliditet. Bäst likviditet har branschen företagstjänster, men även partihandel, tillverkningsindustrin och sjötransportbranschen uppvisar starka siffror. Hotell- och restaurangbranschen har klart sämre soliditet och likviditet än övriga branscher. Sett över hela ekonomin är de åländska bolagens kapitalstruktur stark med en hög andel eget kapital.

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2015 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2015 – 31.12.2015. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2015 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebanschen (företagstjänster och personliga tjänster). Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur.

Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen rev. 2 (National Activities Classification of Economics). Branschkoderna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*.

Publikationens statistik finns publicerad i form nerladdningsbara databaser på:
http://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2015 är 969, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmannaföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företag som undersökningen omfattar står för ca 92 procent av alla anställda inom den privata sektorn. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktieföretag, kommanditföretag, beskattningssammanslutning samt öppet företag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. Enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten "*Bokslutsstatistik för företag 2002-2004*" (Statistik 2006:5), eller till ett kort memorandum om nyckeltalen (Bilaga 2 till detta meddelande). Både rapporten och memorandumet finns på ÅSUBs webbsida (inom statistikområde Företag):

<http://www.asub.ax/sv/statistik/foretag>

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför de reella ökningarna från år till år är något lägre än den uppgivna medan de reella minskningarna är något högre. Jämförelser med sysselsättning samt BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2014-års statistik dels för att följa samma mönster som i tidigare publikationer, dels då 2015-års uppgifter inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland.

Viss ökning av omsättningen, direkta skatterna ökade för första gången på sex år

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 0,7 procent från år 2014 till år 2015, från ca 2 170 miljoner euro till ca 2 190 miljoner. Samtidigt ökade *räkenskapsperiodens resultat* med 14,5 procent år 2015, från ca 129 miljoner euro till ca 147 miljoner euro. *Rörelseresultatet* ökade i sin tur med ca 19 miljoner (17,6 procent). Det bör dock påpekas att enstaka extraordinära händelser inom *tillverkningsindustrin* och *sjötransportbranschen* ligger bakom mycket av resultatförändringarna.

Utvecklingen för vissa utvalda poster ur resultaträkningen för åren 2001–2015 redovisas nedan i *tabell 1*.

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001–2015, samtliga företag (löpande priser)

	Omsättning	Personal- kostnader	Rörelse- resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps- periodens resultat
Miljoner euro						
2001	1 452,5	-278,9	132,4	27,6	-37,2	110,3
2002	1 522,8	-275,3	122,0	28,2	-37,4	105,1
2003	1 602,3	-295,5	133,3	11,2	-41,5	105,0
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
2010	2 010,3	-367,4	134,4	-4,7	-25,7	97,5
2011	1 983,2	-359,4	101,6	8,0	-25,4	91,6
2012	2 051,9	-375,3	87,3	-4,3	-18,0	196,5
2013	2 158,3	-392,7	118,4	-7,1	-15,8	120,2
2014	2 173,6	-417,3	108,8	-2,8	-15,7	128,8
2015	2 188,0	-424,5	127,9	40,7	-21,6	147,4
Årsförändring, procent						
2001–2002	4,8	-1,3	-7,9	2,0	0,5	-4,7
2002–2003	5,2	7,3	9,3	-60,3	11,0	-0,1
2003–2004	-5,6	-5,4	-16,9	345,7	-12,2	17,1
2004–2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005–2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006–2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007–2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008–2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5
2009–2010	6,7	2,1	-14,2	140,3 *	-15,5	-9,3
2010–2011	-1,3	-2,2	-24,4	-269,7 **	-1,1	-6,0
2011–2012	3,5	4,4	-14,0	-152,8	-29,1	114,4
2012–2013	5,2	4,6	35,5	66,5 *	-12,1	-38,8
2013–2014	0,7	6,3	-8,1	-60,6 **	-1,1	7,2
2014–2015	0,7	1,7	17,6	-1554,3 **	37,3	14,5

*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar/intäkterna minskar.

***) Positiv utveckling, kostnaderna minskar/intäkterna ökar.

Ur tabellen ovan kan man dessutom utläsa att *personalkostnaderna* fortsatte att öka under 2015 (med 1,7 procent), om än svagare än de föregående tre åren. Posten *finansiella intäkter och kostnader* stärktes under 2015 och var positivt för första gången på fyra år. De betalda *direkta skatterna* ökade för första gången på sex år.

Figur 1 illustrerar ovan nämnda utveckling i diagramform: en viss ökning av omsättningen följs åt av större ökning av både rörelseresultatet och räkenskapsperiodens resultat. Det bör betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

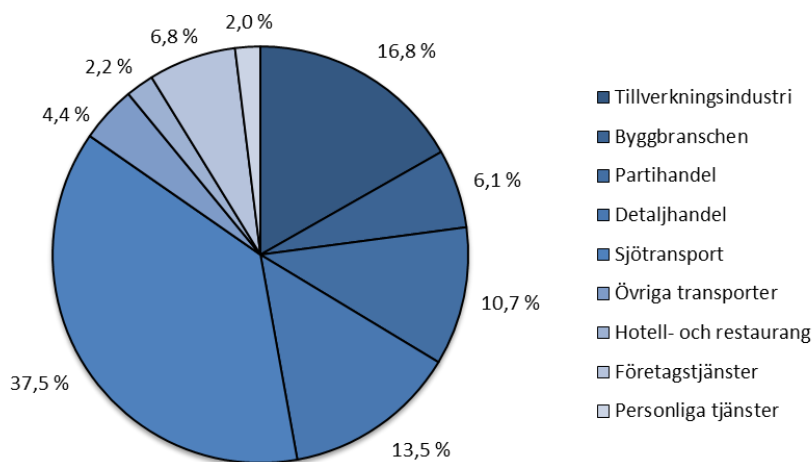
Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001–2015 (löpande priser), miljoner euro

Sjötransportbranschen störst både vad gäller omsättning och rörelseresultat

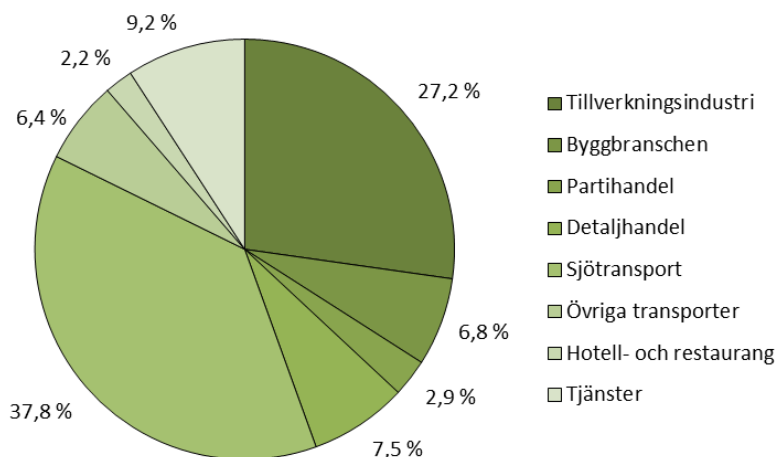
Sett till omsättningen är sjötransportbranschen Ålands absolut viktigaste näringsgren, år 2015 stod sjötransportbranschen för den största andelen av omsättningen (ca 37,5 procent), andra relativt stora branscher är tillverkningsindustri (ca 16,8 procent), detaljhandel (ca 13,5 procent) samt partihandel (ca 10,7 procent). Branschernas andel av omsättningen illustreras nedan i figur 2.

Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2015

Sjötransportbranschen hade även den största andelen av *rörelseresultatet* med ca 37,8 procent (ca 19,9 procent 2014), följt av tillverkningsbranschen som hade ca 27,2 procent (ca 42,7 procent 2014), tjänstebranscherna som hade ca 9,2 procent (ca 8,4 procent 2014) och detaljhandeln som hade 7,5 procent (9,0 procent 2014). Dessa fyra branscher hade även 2014 de största andelarna av rörelsevinsten. Branschernas andel av det totala rörelseresultatet illustreras i *figur 3* på nästa sida. *Företagstjänster* och *personliga tjänster* är här hopslagna till branschen *tjänster*.

Figur 3: Branschernas andel av rörelseresultatet år 2015

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 2001–2015. *Balansomslutningen* har för det mesta ökat sedan millennieskiftet. År 2015 var ökningen ca 160 miljoner euro (6,1 procent), vilket innebar att nivån åter var densamma som 2013. Fordringarna ökade med 10,1 procent medan både det egna och det främmande kapitalet växte med 5,7 procent. De *materiella tillgångarna* ökade med 5,6 procent. Antalet företag som ingår i undersökningen ökade med 3,4 procent, dvs. med 32 stycken från år 2014.

Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001–2015, samtliga företag (löpande priser)

	Balans- omslutning	Materiella tillgångar totalt	Fordringar totalt	Eget kapital	Främmande kapital	Antal företag
Miljoner euro / antal företag						
2001	1 529,2	705,2	208,5	528,1	693,7	712
2002	1 550,8	690,6	242,8	571,2	669,8	715
2003	1 585,7	676,5	246,0	587,9	679,7	695
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
2010	2 323,3	895,4	466,7	810,7	1 195,9	888
2011	2 373,3	892,8	480,7	835,5	1 219,0	903
2012	2 519,4	1 039,5	520,5	980,8	1 212,3	923
2013	2 835,9	1 187,3	676,7	1 106,1	1 368,2	942
2014	2 678,4	1 102,0	503,5	938,3	1 365,1	937
2015	2 841,5	1 163,6	554,3	991,8	1 442,8	969
Årsförändring, procent						
2001–2002	1,4	-2,1	16,4	8,2	-3,5	0,4
2002–2003	2,2	-2,0	1,3	2,9	1,5	-2,8
2003–2004	12,6	21,7	-0,1	14,8	19,7	0,4
2004–2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005–2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006–2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007–2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008–2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1
2009–2010	1,3	-9,2	36,8	5,6	-1,9	-0,6
2010–2011	2,2	-0,3	3,0	3,1	1,9	1,7
2011–2012	6,2	16,4	8,3	17,4	-0,5	2,2
2012–2013	12,6	14,2	30,0	12,8	12,9	2,1
2013–2014	-5,6	-7,2	-25,6	-15,2	-0,2	-0,5
2014–2015	6,1	5,6	10,1	5,7	5,7	3,4

God soliditet inom tillverkningsindustrin

Bokslutsstatistiken för år 2015 omfattar 107 företag inom *tillverkningsindustrin*. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar sysselsatte tillsammans ca 970 personer år 2015. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med ca 140 anställda. I undersökningsmaterialet utgör *livsmedelsindustrin* den största undergruppen inom industribranschen¹ följt av *försörjning av el, gas, värme och kyla; trävaruindustri* samt *metallindustri*. *Tillverkningsindustrin* stod för ca 7,2 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland samt 7,6 procent av Ålands BNP år 2014.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2014–2015. År 2015 var *omsättningen* ca 367 miljoner euro, en höjning med 3,0 procent från år 2014. Den största kostnadsposten är *material och tjänster totalt* där utgifterna var ca 186 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2015 ca 34,9 miljoner euro, vilket var 25 procent lägre än under 2014. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* som uppgick till ca 71 miljoner euro samt *övriga rörelsekostnader* som uppgick till ca 63 miljoner euro. År 2015 redovisades en *räkenskapsperiodens vinst* på ca 51,5 miljoner euro, vilket var ca 21,0 procent lägre än 2014. Finansiella intäkter och kostnader har de två senaste åren haft avgörande betydelse för tillverkningsindustrins resultat, dessa uppgick 2015 till ca 24,2 miljoner euro, vilket var en minskning med 21,7 procent från föregående år. Året dessförinnan, 2013, var de totala finansiella intäkterna och kostnaderna dock klart lägre, endast ca 4,1 miljoner euro.

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2015 ca 724 miljoner euro (år 2014 ca 688 miljoner euro). På den aktiva sidan är de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 266 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 191 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 160 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 305 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 368 miljoner euro. Projekt inom den åländska strömförsörjningen påverkar branschens balansomslutning i viss utsträckning, t.ex. genom kraftigt ökade materiella tillgångar.

I *tabell 4* presenteras de olika finansiella nyckeltalen för *tillverkningsindustrin*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är klart högre än skuldräntan, vilket innebär att avkastningen på det kapital företaget anskaffat är större än vad ersättningen för det till långivare är. *Driftsbidragsprocenten* borde inom industrin vara mellan 10 – 25 procent, och med 14,7 procent uppfyller *tillverkningsindustrin* som helhet detta mål. Över hälften av industriföretagens driftbidragsprocent understiger dock tio procent, då medianvärdet ligger på 9,6 procent. *Rörelseresultatprocenten* för branschen som helhet är god och nettoresultatprocenten är positiv. Variation finns dock inom branschen; nära hälften av företagen uppvisar en svag rörelseresultatprocent och den undre kvartilen har en negativ nettoresultatprocent. Tillverkningsindustrin som helhet kännetecknas av god soliditet och kassalikviditet. Balanslikviditeten kan karakteriseras som nöjaktig. Positivt är även att medianvärden för såväl soliditet som likviditet ser goda ut.

¹ Sett till antalet företag i grundmaterialet.

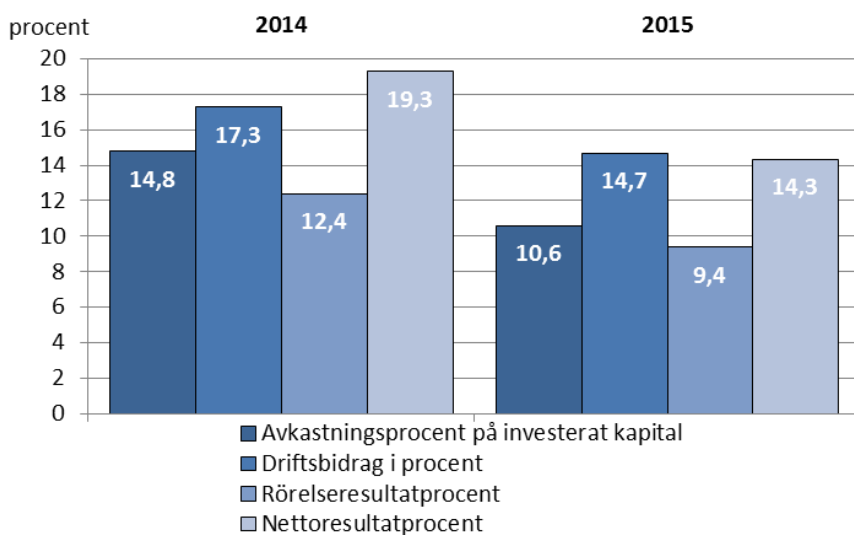
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	107	107
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	356 487	367 226
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	-1 248	-294
Tillverkning för eget bruk	3 516	3 416
Övriga rörelseintäkter	18 332	4 453
Material och tjänster totalt	-182 743	-185 811
Personalkostnader totalt	-71 886	-71 138
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-18 530	-19 749
Övriga rörelsekostnader	-57 531	-63 251
Rörelsevinst (-förlust)	46 398	34 852
Finansiella intäkter och kostnader totalt	30 889	24 194
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	77 287	59 046
Extraordinära poster totalt	-5 846	-1 161
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	71 441	57 884
Bokslutsdispositioner totalt	-1 509	-664
Direkta skatter totalt	-4 805	-5 747
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	65 126	51 474
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	6 897	13 083
Materiella tillgångar totalt	218 796	266 049
Placeringar totalt	159 027	159 991
Bestående aktiva	384 719	439 123
Omsättningstillgångar totalt	55 004	56 297
Fordringar totalt	186 097	191 485
Finansiella värdepapper totalt	2 334	2 350
Kassa och banktillgodohavanden	59 664	34 264
Rörliga aktiva totalt	303 099	284 397
Aktiva totalt	687 818	723 520
PASSIVA		
Eget kapital totalt	308 025	305 002
Ackumulerade bokslutsdispositioner	46 645	50 462
Obligatoriska reserveringar totalt	204	110
Långfristigt främmande kapital totalt	179 842	208 135
Kortfristigt främmande kapital totalt	153 102	159 811
Passiva totalt	687 818	723 520

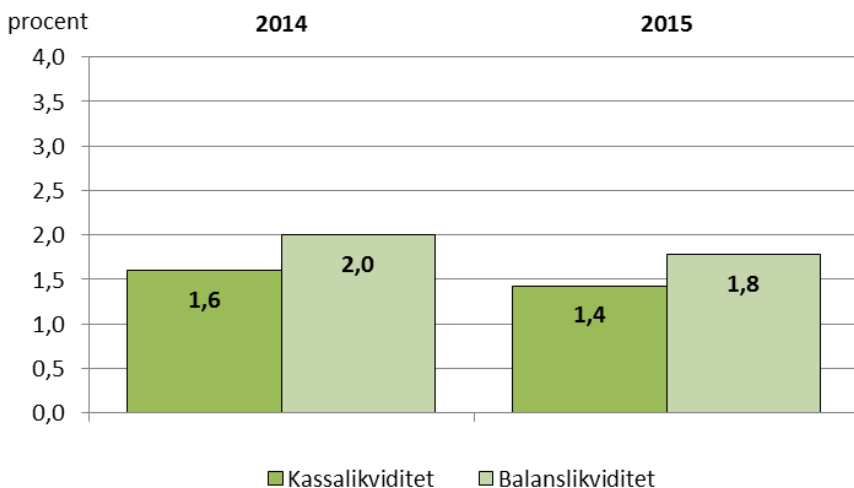
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	371 679			
Omsättning i 1 000 euro	367 226			
Avkastningsprocent på investerat kapital	10,6	-0,1	9,6	25,9
Skuldränta	1,0	0,1	0,9	1,9
Driftsbidrag i procent	14,7	3,6	12,8	24,7
Rörelseresultatprocent	9,4	0,0	5,3	15,7
Nettoresultatprocent	14,3	-0,2	4,0	14,4
Personalkostnader i procent av omsättningen	19,4	10,0	22,9	36,3
Soliditet	49,1	14,2	44,0	75,4
Kassalikviditet	1,4	0,5	1,3	3,2
Balanslikviditet	1,8	1,0	2,1	4,3

Figur 4: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal

Figur 5: Tillverkningsindustrins likviditetsnyckeltal

Ökad vinst för byggbranschen

För år 2015 ingick 143 företag inom *byggbranschen* i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 710 personer. Byggbranschen stod för ca 6,2 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2014 och dess andel av BNP år 2014 var ca 4,8 procent. Byggbranschen domineras av två underbranscher *byggande av hus* samt *specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*, både i omsättning och i antal företag.

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2015 en *omsättning* på ca 134 miljoner euro (en minskning med 3,2 procent). De största kostnadsposterna var *material och tjänster totalt* på ca 89 miljoner euro (en ökning med 3,0 procent) och *personalkostnader totalt* på ca 34 miljoner euro (en ökning med 4,4 procent). *Räkenskapsperiodens vinst* var ca 9,2 miljoner euro (en ökning med 81,3 procent från år 2014).

Inom byggbranschen är det några större företag som står för större delen av omsättningen: de tio största företagen stod för nära hälften av byggbranschens omsättning 2015. De tio största företagen stod år 2015 för ca 39 procent av vinsten (ca 64 procent år 2014). De stora företagens andel av vinsten återgick därmed till en mer normal nivå efter att ha varit ovanligt hög 2014.

Balansomslutningen för byggbranschen var ca 159 miljoner euro år 2015 (en ökning med ca 21,8 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *omsättningstillgångar totalt* (ca 49,9 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 34,0 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (ca 31,6 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 24,7 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 69,6 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 88,1 miljoner euro. Både det egna och det främmande kapitalet ökade därmed 2015 (med 3,5 respektive 42,0 procent). Den största förändringen jämfört med 2014 på den aktiva sidan är att omsättningstillgångarna ökat med ca 18,1 miljoner euro (57,0 procent), medan den största förändringen på den passiva sidan är att det kortfristiga främmande kapitalet ökat med ca 29,8 miljoner euro (66,3 procent).

Tabell 6 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. En analys av nyckeltalen visar att byggbranschen är rätt så välmående. De nyckeltal som visar lönsamhetsstrukturen har alla förbättrats jämfört med 2014. Både *driftsbidraget i procent* och *rörelseresultatprocenten* kan anses vara nöjaktiga. *Nettoresultatprocenten* är dessutom positiv och *avkastningsprocenten på investerat kapital* är i likhet med tidigare år betydligt högre än *skuldräntan*, vilket är bra. *Skuldräntan* är överlag riktigt bra (det vill säga låg). *Personalkostnaderna i procent av omsättningen* var 25,7 procent för byggbranschen år 2015. Nyckeltalen som visar kapitalstrukturen har till skillnad från lönsamhetsnyckeltalen försvagats något jämfört med 2014. Även kapitalstrukturen är dock på det hela taget tillfredsställande. *Soliditetsprocenten* är trots en försvagning fortsatt mycket god och låg 2015 på 45 procent. Även likviditeten kan, trots en viss försvagning, fortsättningsvis betecknas som tillfredsställande. Likviditeten uppvisar en variation mellan företagen, där den undre kvartilen uppvisar svaga värden medan den övre kvartilen visar mycket goda siffror.

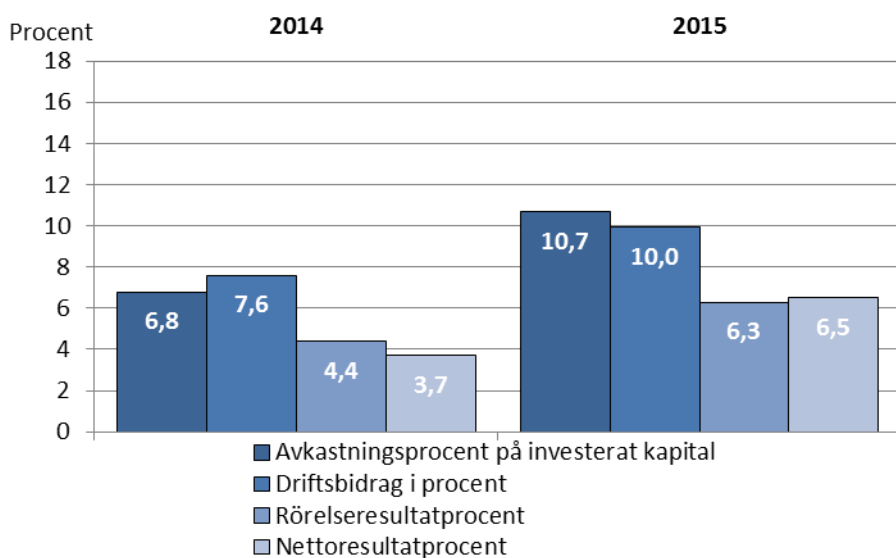
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	136	143
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	138 077	133 661
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	197	10 759
Tillverkning för eget bruk	49	1 285
Övriga rörelseintäkter	4 124	4 525
Material och tjänster totalt	-86 269	-88 887
Personalkostnader totalt	-32 855	-34 300
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-4 578	-5 061
Övriga rörelsekostnader	-12 512	-13 277
Rörelsevinst (-förlust)	6 232	8 706
Finansiella intäkter och kostnader totalt	663	2 016
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	6 895	10 722
Extraordinära poster totalt	39	160
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	6 934	10 882
Bokslutsdispositioner totalt	-224	43
Direkta skatter totalt	-1 645	-1 742
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	5 065	9 183
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 546	1 284
Materiella tillgångar totalt	27 188	31 560
Placeringar totalt	27 317	24 673
Bestående aktiva	56 051	57 516
Omsättningstillgångar totalt	31 772	49 872
Fordringar totalt	27 336	34 012
Finansiella värdepapper totalt	399	785
Kassa och banktillgodohavanden	15 351	17 250
Rörliga aktiva totalt	74 858	101 920
Aktiva totalt	130 910	159 437
PASSIVA		
Eget kapital totalt	67 229	69 607
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 356	1 535
Obligatoriska reserveringar totalt	250	149
Långfristigt främmande kapital totalt	17 076	13 320
Kortfristigt främmande kapital totalt	44 999	74 826
Passiva totalt	130 910	159 437

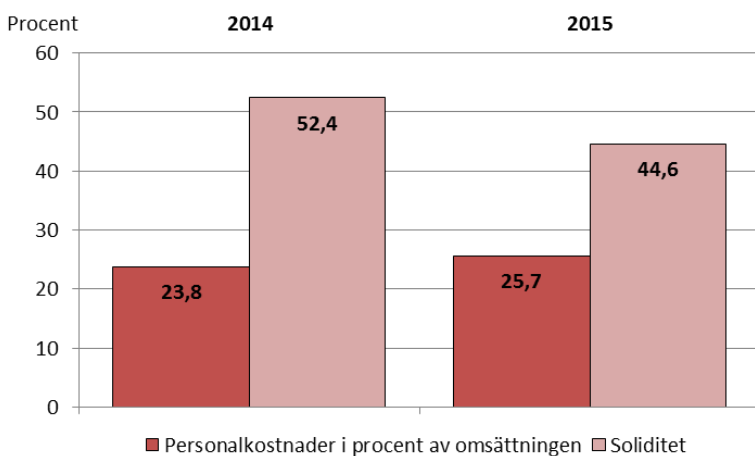
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	138 187			
Omsättning i 1 000 euro	133 661			
Avkastningsprocent på investerat kapital	10,7	0,3	11,8	25,7
Skuldränta	0,7	0,2	0,8	2,0
Driftsbidrag i procent	10,0	3,3	10,1	22,0
Rörelseresultatprocent	6,3	0,4	6,3	15,3
Nettoresultatprocent	6,5	0,5	5,2	13,7
Personalkostnader i procent av omsättningen	25,7	10,3	24,6	40,4
Soliditet	44,6	13,7	42,1	74,8
Kassalikviditet	0,7	0,4	1,3	2,9
Balanslikviditet	1,4	0,9	1,4	3,1

Figur 6: Byggbranschens resultatnyckeltal

Figur 7: Byggbranschens personalkostnader i procent av omsättningen och soliditet

Minskad omsättning för detaljhandeln

Handeln är här uppdelad i parti- och detaljhandel. *Partihandeln* i undersökningen omfattar 87 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 340 år 2015. *Detaljhandeln* i sin tur representeras i undersökningen av 158 företag, som tillsammans sysselsatte ca 850 personer år 2015. Partihandeln stod för ca 2,3 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2014, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 6,9 procent (sammanlagt 9,2 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 2,4 procent år 2014 medan detaljhandelns andel var ungefär 4,3 procent (sammanlagt 6,7 procent). Den låga BNP-andelen för detaljhandeln i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin.

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *tabell 7*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 8*. Partihandelns *omsättning* var år 2015 ca 235 miljoner euro, medan detaljhandelns omsättning var ca 296 miljoner euro. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var alltså ca 531 miljoner euro år 2014 (556 miljoner euro år 2014). Efter fem år av omsättningstillväxt minskade detaljhandelns omsättning med 4,3 procent. Vinsten var å andra sidan oförändrad. Partihandelns omsättning minskade med 5,0 procent under 2015. Räkenskapsperiodens vinst ökade med 52,3 procent, främst beroende på stora finansiella intäkter.

Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 87 företag stod de fem största företagen för ca 61 procent av branschens totala omsättning. Samtidigt stod dock dessa fem företag bara för ca 8 procent av vinsten. Inom detaljhandeln stod de fem största bolagen för ca 52 procent av omsättningen och för ca 40 procent av vinsten.

För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten *material och tjänster totalt* (187 miljoner euro respektive 230 miljoner euro). *Rörelsevinsten* var för partihandeln ca 3,7 miljoner euro och för detaljhandeln ca 9,6 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var för partihandeln ca 17,8 miljoner euro (en ökning med 52,3 procent från 2014). För detaljhandeln var *räkenskapsperiodens vinst* oförändrad på 5,0 miljoner euro.

Balansomslutningen var för partihandeln ca 279 miljoner euro och för detaljhandeln ca 168 miljoner euro. För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *placeringar totalt* (ca 106 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var *materiella tillgångar* (ca 58 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* ca 150 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 127 miljoner euro. Detaljhandelns *egna kapital* var ca 59 miljoner euro och det främmande kapitalet ca 102 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *tabell 9*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *tabell 10*. Detaljhandelns *avkastningsprocent på investerat kapital* var oförändrad 2015, medan partihandelns förbättrades. Bägge branschens avkastning är därmed fortsatt klart högre än branschernas skuldränta. Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln som helhet uppfyller detta mål. *Rörelseresultatprocenten* kan dock, i likhet med de två senaste åren, betecknas som svag för både parti- och detaljhandeln. Vad gäller rörelse- och nettoresultatprocenten varierar det dock rätt mycket mellan olika företag, de övre kvartilerna för både parti- och detaljhandel visar goda eller nöjaktiga värden medan nyckeltalen i den undre kvartilen är negativa. Soliditeten är god för partihandeln och tillfredsställande för detaljhandeln. Partihandelns likviditet försämrades något under 2015 medan detaljhandelns är oförändrad. Både *kassa-* och *balanslikviditeten* är tillfredsställande för detaljhandeln. För partihandeln är kassalikviditeten god och balanslikviditen nöjaktig.

Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	83	87
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	247 438	235 004
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	-1 076	-9
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	3 314	3 283
Material och tjänster totalt	-195 725	-186 863
Personalkostnader totalt	-18 676	-19 042
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 891	-3 740
Övriga rörelsekostnader	-24 517	-24 942
Rörelsevinst (-förlust)	7 867	3 692
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-778	7 762
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	7 089	11 454
Extraordinära poster totalt	7 250	8 369
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	14 339	19 823
Bokslutsdispositioner totalt	271	365
Direkta skatter totalt	-2 906	-2 368
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 704	17 820
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 118	2 130
Materiella tillgångar totalt	32 807	33 217
Placeringar totalt	105 654	106 458
Bestående aktiva	140 578	141 804
Omsättningstillgångar totalt	25 799	26 404
Fordringar totalt	94 849	98 641
Finansiella värdepapper totalt	9 973	637
Kassa och banktillgodohavanden	10 426	11 105
Rörliga aktiva totalt	141 048	136 787
Aktiva totalt	281 626	278 592
PASSIVA		
Eget kapital totalt	165 631	150 452
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 554	1 267
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	62 765	50 218
Kortfristigt främmande kapital totalt	51 676	76 655
Passiva totalt	281 626	278 592

Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	165	158
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	309 301	295 996
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	-1	5
Tillverkning för eget bruk	0	6
Övriga rörelseintäkter	6 044	4 340
Material och tjänster totalt	-242 600	-229 873
Personalkostnader totalt	-31 787	-31 079
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 875	-4 028
Övriga rörelsekostnader	-27 320	-25 730
Rörelsevinst (-förlust)	9 761	9 637
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-970	-667
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	8 791	8 970
Extraordinära poster totalt	-2 110	-1 807
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	6 682	7 163
Bokslutsdispositioner totalt	-168	-832
Direkta skatter totalt	-1 540	-1 330
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	4 975	5 000
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 171	1 830
Materiella tillgångar totalt	58 728	58 343
Placeringar totalt	30 479	32 526
Bestående aktiva	91 378	92 699
Omsättningstillgångar totalt	31 321	31 253
Fordringar totalt	26 009	31 246
Finansiella värdepapper totalt	1	159
Kassa och banktillgodohavanden	19 625	12 176
Rörliga aktiva totalt	76 956	74 833
Aktiva totalt	168 334	167 532
PASSIVA		
Eget kapital totalt	55 405	58 525
Ackumulerade bokslutsdispositioner	3 770	6 757
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	45 243	43 028
Kortfristigt främmande kapital totalt	63 916	59 222
Passiva totalt	168 334	167 532

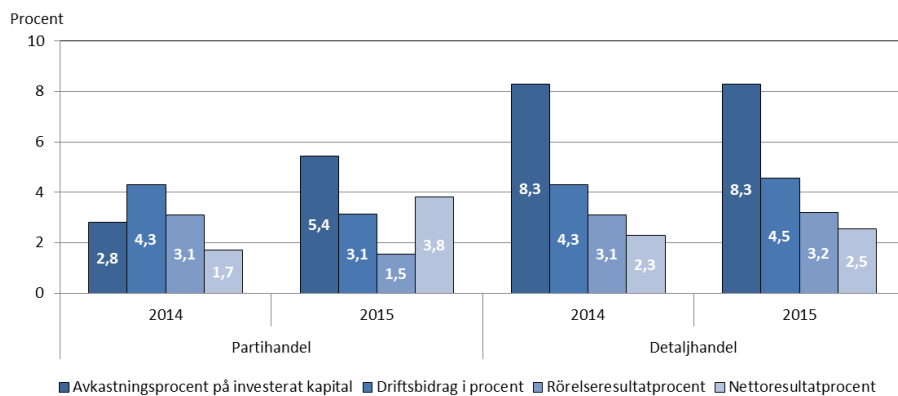
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	238 286			
Omsättning i 1 000 euro	235 004			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,4	1,0	9,2	28,0
Skuldränta	1,7	0,0	0,7	2,2
Driftsbidrag i procent	3,1	0,2	5,7	14,6
Rörelseresultatprocent	1,5	-0,9	3,6	11,8
Nettoresultatprocent	3,8	-1,1	2,6	8,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	8,1	1,1	8,5	22,5
Soliditet	54,5	7,5	33,3	70,6
Kassalikviditet	1,4	0,6	1,1	2,1
Balanslikviditet	1,8	1,0	1,7	4,1

Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	300 336			
Omsättning i 1 000 euro	295 996			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,3	0,3	8,5	29,4
Skuldränta	1,5	0,1	1,2	2,1
Driftsbidrag i procent	4,5	0,7	4,5	10,8
Rörelseresultatprocent	3,2	-0,3	3,2	8,1
Nettoresultatprocent	2,5	-0,7	2,3	6,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,5	7,5	15,1	25,4
Soliditet	39,0	0,7	30,1	60,9
Kassalikviditet	0,7	0,2	0,7	1,7
Balanslikviditet	1,3	1,1	1,8	3,3

Figur 8: Handelns resultatnyckeltal 2014–2015

Förbättrade nyckeltal för transportbranschen

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, *sjötransport* och *övrig transport*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 26 stycken år 2015 och antalet anställda uppgick till ca 2 800. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek, en del av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen innehåller även nio företag som sysselsätter 20 personer eller fler. De övriga transporterna, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport samt postverksamhet, bestod av 37 företag år 2015. Dessa sysselsatte tillsammans ca 500 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, över hälften av företagen sysselsätter färre än fem anställda. Transportbranschen stod för ca 18,1 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2014, varav sjötransportbranschen stod för ca 14,1 procentenhet. Transportbranschens bidrag till BNP var år 2014 ca 24,6 procent, varav sjötransporterna stod för ca 20,8 procent.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen presenteras i *tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 12*. Sjötransportbranschen omsatte under år 2015 ca 820 miljoner euro, medan övriga transporterna omsatte ca 96 miljoner euro. Den största kostnadsposten för sjötransportbranschen var *övriga kostnader* (ca 355 miljoner euro). För den övriga transportbranschen var det *material och tjänster totalt* som var den största kostnadsposten med ca 33 miljoner euro. Sjötransportbranschen redovisade ett *rörelseresultat* på ca 48,4 miljoner euro medan övriga transportbranschens *rörelseresultat* var ca 8,1 miljoner euro. En större bolagisering av hamnverksamhet påverkar jämförbarheten bakåt inom branschen *övrig transport*, t.ex. genom kraftigt ökade materiella tillgångar.

Sjötransportbranschens *omsättning* och *rörelseresultat* ökade 2015. Jämfört med år 2014 var *omsättningen* ca 8,6 miljoner euro högre år 2015 (en ökning med 1,1 procent), medan *rörelseresultatet* ökade från ca 21,7 miljoner euro till ca 48,4 miljoner euro. Rörelseresultatförbättringen beror förutom den större omsättningen främst på mindre *avskrivningar och nedskrivningar* samt lägre *övriga rörelsekostnader*. *Räkenskapsperiodens resultat* var för sjötransportbranschen ca 41,9 miljoner euro (ca 28,6 miljoner år 2014) och för övriga transportbranschen ca 6,0 miljoner euro (ca 3,9 miljoner år 2014). Jämförbarheten för sjötransportbranschen mellan 2014 och 2015 är här begränsad då enskilda extraordinära händelser som fartygsaffärer, nedskrivningar och omstruktureringar på försäkringssidan får stort genomslag under åren.

Balansomslutningen var för sjötransportbranschen ca 1 135 miljoner euro (3,9 procentens uppgång från 2014), medan den var ca 127 miljoner euro för den övriga transportbranschen (53,7 procentens ökning). Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (ca 588 miljoner euro respektive ca 95 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var hos sjötransportbranschen ca 261 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 550 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* ca 57,2 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 56,4 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *tabell 14*. Avkastningsprocenten på investerat kapital (ROI) är högre än skuldräntan för både sjötransportbranschen och för den övriga transportbranschen, vilket är bra. Samtliga lönsamhetsnyckeltal för den övriga transportbranschen förbättrades något under 2015 och kan betecknas som nöjaktiga. Sjötransportbranschens nyckeltal påverkades kraftigt av extraordinära händelser 2014 vilket gör jämförelser svåra, generellt kan man dock säga att nyckeltalen är något förbättrade jämfört med 2013. Både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen har god soliditet, i synnerhet den övriga transportbranschen. Likviditen är ganska oförändrad för bägge branscher och bägge har nu god kassalikviditet och tillfredsställande balanslikviditet.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2014	2015
Antal företag	25	26
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	811 800	820 354
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	34 602	35 708
Material och tjänster totalt	-238 909	-243 792
Personalkostnader totalt	-163 168	-159 069
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-57 383	-49 677
Övriga rörelsekostnader	-365 254	-355 155
Rörelsevinst (-förlust)	21 689	48 369
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-32 806	455
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	-11 117	48 824
Extraordinära poster totalt	51 191	20 094
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	40 074	68 918
Bokslutsdispositioner totalt	-10 118	-20 221
Direkta skatter totalt	-1 307	-6 763
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	28 649	41 934
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	7 771	7 160
Materiella tillgångar totalt	620 295	588 117
Placeringar totalt	145 103	155 925
Bestående aktiva	773 169	751 202
Omsättningstillgångar totalt	21 520	22 786
Fordringar totalt	111 545	135 109
Finansiella värdepapper totalt	0	0
Kassa och banktillgodohavanden	186 277	226 229
Rörliga aktiva totalt	319 342	384 123
Aktiva totalt	1 092 510	1 135 326
PASSIVA		
Eget kapital totalt	217 899	260 949
Ackumulerade bokslutsdispositioner	304 062	324 281
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	390 078	322 415
Kortfristigt främmande kapital totalt	180 471	227 682
Passiva totalt	1 092 510	1 135 326

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	35	37
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	89 839	95 850
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	2 553	2 139
Material och tjänster totalt	-37 722	-33 264
Personalkostnader totalt	-23 097	-26 422
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-5 293	-7 450
Övriga rörelsekostnader	-20 651	-22 710
Rörelsevinst (-förlust)	5 629	8 143
Finansiella intäkter och kostnader totalt	63	-983
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	5 692	7 160
Extraordinära poster totalt	-161	1 938
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	5 531	9 098
Bokslutsdispositioner totalt	-935	-2 276
Direkta skatter totalt	-710	-845
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	3 886	5 977
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	674	580
Materiella tillgångar totalt	54 353	95 180
Placeringar totalt	5 528	5 625
Bestående aktiva	60 555	101 385
Omsättningstillgångar totalt	1 037	991
Fordringar totalt	16 369	17 585
Finansiella värdepapper totalt	476	325
Kassa och banktillgodohavanden	3 919	6 288
Rörliga aktiva totalt	21 801	25 190
Aktiva totalt	82 357	126 575
PASSIVA		
Eget kapital totalt	44 642	57 190
Ackumulerade bokslutsdispositioner	10 165	13 032
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	8 064	36 301
Kortfristigt främmande kapital totalt	19 487	20 051
Passiva totalt	82 357	126 575

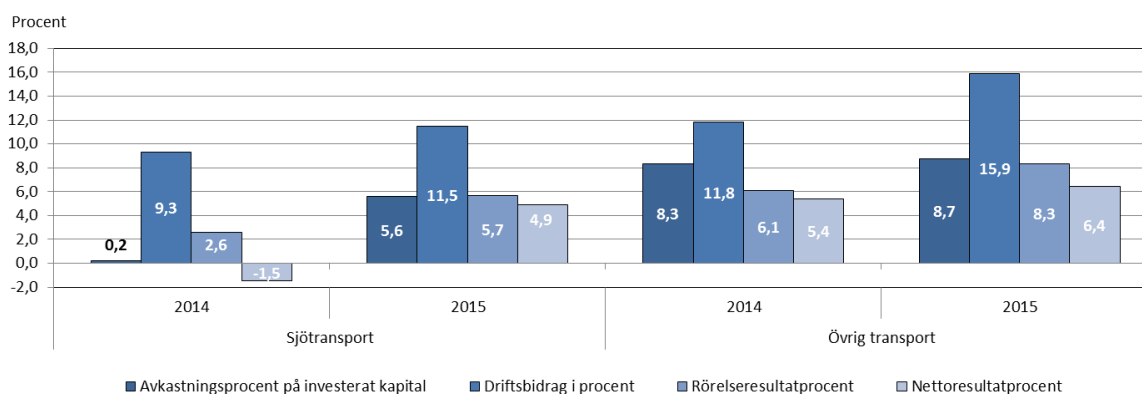
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	856 062			
Omsättning i 1 000 euro	820 354			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,6	4,1	12,0	34,4
Skuldränta	2,2	0,0	0,2	2,0
Driftsbidrag i procent	11,5	3,1	14,2	27,7
Rörelseresultatprocent	5,7	1,5	8,1	16,7
Nettoresultatprocent	4,9	0,4	7,2	25,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	19,4	20,6	30,1	61,6
Soliditet	51,5	7,8	42,2	80,8
Kassalikviditet	1,6	0,7	1,4	3,0
Balanslikviditet	1,7	0,7	1,4	3,0

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	97 989			
Omsättning i 1 000 euro	95 850			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,7	3,8	10,7	21,2
Skuldränta	2,3	0,5	2,0	3,2
Driftsbidrag i procent	15,9	10,4	19,7	37,4
Rörelseresultatprocent	8,3	2,5	7,0	23,7
Nettoresultatprocent	6,4	1,3	5,0	23,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	27,6	15,4	29,7	42,1
Soliditet	55,5	16,9	53,7	76,8
Kassalikviditet	1,2	0,7	1,2	3,8
Balanslikviditet	1,3	0,8	1,2	3,8

Figur 9: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2014–2015

Fortsatt ökad omsättning för hotell- och restaurangbranschen

I undersökningen omfattades *hotell- och restaurangbranschen* år 2015 av 104 företag, vars antal anställda uppgick till ca 470 personer. Branschen svarade år 2014 för ca 3,9 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2014 till ca 1,9 procent. Likt fallet med detaljhandeln bör här noteras att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar. Här kan noteras att lönestatistiken för år 2014² visar att hotell- och restaurangbranschen har den klart lägsta medelåldern av alla analyserade branscher, underlagsmaterialet visar även att de flesta arbetat endast ett fåtal år inom samma företag i denna bransch. Således kan man anta att en stor del av de arbetande inom hotell- och restaurangbranschen är unga och har kort arbetslivserfarenhet.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *tabell 15*. År 2015 omsatte hotell- och restaurangbranschen ca 48 miljoner euro (en ökning med 11,7 procent sedan år 2014). Ökningen innebär att branschen haft fem år i följd av positiv omsättningstillväxt. Dominansen av de större företagen är inte lika tydlig inom hotell- och restaurangbranschen som inom de andra analyserade branscherna, men de tre största företagen står ändå för ca 28 procent av branschens totala omsättning. De stora kostnadsposterna var *personalkostnader totalt* (ca 17,3 miljoner euro) samt *material och tjänster totalt* (ca 15,6 miljoner euro). *Rörelseresultatet* var år 2015 ca 2,8 miljoner euro medan *räkenskapsperiodens resultat* var ca 1,5 miljoner euro (ca 0,8 miljoner euro 2014).

Balansomslutningen var år 2015 ca 60,5 miljoner euro. Den dominerande posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med ca 42,5 miljoner euro. Förutom denna är de största posterna *fordringar totalt* (ca 4,8 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 4,4 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (ca 4,4 miljoner euro). *Det egna kapitalet* var ca 10,5 miljoner euro och *det främmande kapitalet* ca 49,2 miljoner euro. Detta innebär att hotell- och restaurangbranschen är den bransch som har den lägsta andelen eget kapital av de analyserade branscherna.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2015 presenteras i *tabell 16*. Lönsamheten för branschen som helhet förbättrades under 2015. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är högre än *skuldräntan*, men den undre kvartilen för avkastningsprocenten är negativ. Lönsamheten har förbättrats för branschen i genomsnitt medan den försämrats för medianföretaget. Detta pekar på att det främst är de stora företagen som förbättrat sin lönsamhet. *Driftsbidragsprocenten* borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5–15 procent, och med 10,3 procent uppfyller hotell- och restaurangbranschen detta riktvärde. *Rörelseresultatprocenten* är nöjaktig för branschen som helhet. *Nettoresultatprocenten* är positiv för branschen som helhet, men den undre kvartilen är negativ, vilket är ett tecken på olönsamhet. *Personalkostnader i procent av omsättningen* är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (36,1 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv. *Soliditeten* för hotell- och restaurangbranschen är fortsättningsvis svag, den lägsta av alla analyserade branscher. *Kassalikviditeten* är tillfredsställande och *balanslikviditeten* är svag för branschen som helhet. Båda nyckeltalen är tämligen oförändrade från år 2014.

² Löner inom den privata sektorn 2014 (Statistik 2015:3)

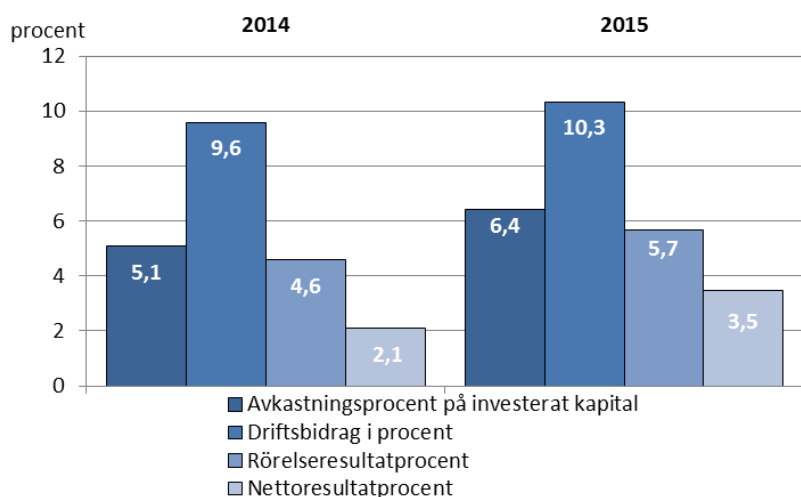
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	102	104
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	42 804	47 819
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	78	-16
Tillverkning för eget bruk	13	0
Övriga rörelseintäkter	1 484	1 407
Material och tjänster totalt	-13 987	-15 586
Personalkostnader totalt	-15 900	-17 264
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 190	-2 293
Övriga rörelsekostnader	-10 249	-11 269
Rörelsevinst (-förlust)	2 053	2 800
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-894	-809
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	1 159	1 991
Extraordinära poster totalt	-87	-111
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	1 072	1 879
Bokslutsdispositioner totalt	-96	-69
Direkta skatter totalt	-219	-282
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	757	1 528
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 487	1 514
Materiella tillgångar totalt	40 671	42 475
Placeringar totalt	4 390	4 393
Bestående aktiva	46 548	48 382
Omsättningstillgångar totalt	2 663	2 916
Fordringar totalt	4 912	4 847
Finansiella värdepapper totalt	6	8
Kassa och banktillgodohavanden	3 394	4 389
Rörliga aktiva totalt	10 976	12 160
Aktiva totalt	57 524	60 541
PASSIVA		
Eget kapital totalt	7 552	10 466
Ackumulerade bokslutsdispositioner	131	903
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	32 994	32 951
Kortfristigt främmande kapital totalt	16 846	16 221
Passiva totalt	57 524	60 541

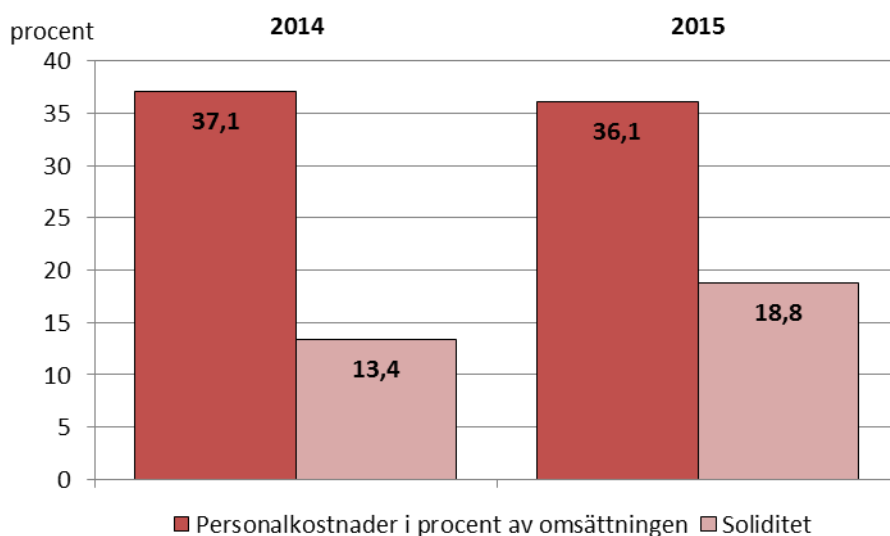
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	49 226			
Omsättning i 1 000 euro	47 819			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,4	-1,0	4,8	28,9
Skuldränta	1,9	0,1	1,3	2,3
Driftsbidrag i procent	10,3	4,5	10,2	25,8
Rörelseresultatprocent	5,7	-0,1	5,1	10,3
Nettoresultatprocent	3,5	-2,9	2,3	7,9
Personalkostnader i procent av omsättningen	36,1	13,6	29,6	40,2
Soliditet	18,8	4,3	24,0	62,1
Kassalikviditet	0,6	0,2	1,1	2,7
Balanslikviditet	0,7	0,4	1,3	2,9

Figur 10: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal

Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens personalkostnader och soliditet

Företagstjänsterna fortsatt starka, personliga tjänster fortsatt svaga

Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, *företagstjänster* och *personliga tjänster*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 226 stycken år 2015 och antalet anställda uppgick till ca 840. Branschen personliga tjänster bestod av 81 företag år 2015, och dessa sysselsatte tillsammans ca 300 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, ca fyra femtedelar av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 307 företag som tillsammans sysselsatte ca 1 130 arbetstagare. De anställda inom tjänstebranschen omfattade sammanlagt ca 36,2 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2014 (företagstjänster 8,5 procent och personliga tjänster 27,7 procent). BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 23,6 procent år 2014 (stora delar av den offentliga sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan *tabell 18* visar resultat- och balansräkningen för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2014 en *omsättning* på ca 149 miljoner euro (en ökning med 6,8 procent från föregående år) medan branschen personliga tjänster uppvisade en omsättning på ca 43 miljoner euro (en ökning med 12,0 procent sedan år 2014). De största kostnadsposterna var för branschen företagstjänster *material och tjänster totalt* (ca 57,4 miljoner euro) och *personalkostnader totalt* (ca 52,6 miljoner euro). För branschen personliga tjänster var de största kostnadsposterna *material och tjänster totalt* (17,3 miljoner euro), *personalkostnader totalt* (ca 13,6 miljoner euro) samt övriga rörelsekostnader (13,2 miljoner euro). Inom företagstjänster redovisades ett *rörelseresultat* på ca 12,6 miljoner euro, och inom personliga tjänster ca -0,8 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för företagstjänster ca 15,5 miljoner euro och för personliga tjänster ca -1,0 miljoner euro.

Balansomslutningen var ca 152 miljoner euro för branschen företagstjänster och ca 38 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *materiella tillgångar totalt* (ca 39 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 38 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 33 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *placeringar totalt* (ca 10,0 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (ca 9,7 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (ca 9,2 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var inom företagstjänster ca 71,1 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 8,5 miljoner euro. Det *främmande kapitalet* var inom företagstjänster ca 72,6 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 29,4 miljoner euro.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i *tabell 19*, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i *tabell 20*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* för företagstjänster är fortsättningsvis på en mycket bra nivå, långt över skuldräntan för branschen. Däremot innebär det negativa nettoresultatet för personliga tjänster att branschen har en negativ avkastningsprocent. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5–15 procent, och med 14,2 procent respektive 1,7 procent uppfyller företagstjänster detta mål medan personliga tjänster ligger klart under. Rörelseresultat- och nettoresultatprocenten kan betraktas som nöjaktiga för företagstjänster, medan personliga tjänster har negativa värden för bägge nyckeltalen (se *figur 12*) och som därför inte kan betraktas som lönsamma utifrån dessa nyckeltal. Både företagstjänster och personliga tjänster har relativt höga *personalkostnader i procent av omsättningen*, nästan i nivå med hotell- och restaurangbranschen. Den blandade typen av företag som ingår i tjänstebranscherna innebär dock att det finns stor variation på denna punkt, särskilt inom företagstjänster. *Soliditeten* för företagstjänster är synnerligen god, medan den för personliga tjänster endast är tillfredsställande. Soliditeten är tämligen oförändrad för båda tjänstebranscherna jämfört med 2014.

Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	212	226
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	139 571	149 122
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	-7	32
Tillverkning för eget bruk	2 466	2 771
Övriga rörelseintäkter	3 134	6 577
Material och tjänster totalt	-53 416	-57 448
Personalkostnader totalt	-47 416	-52 590
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-9 693	-9 478
Övriga rörelsekostnader	-24 839	-26 414
Rörelsevinst (-förlust)	9 801	12 571
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 430	8 553
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	11 230	21 124
Extraordinära poster totalt	508	-2 513
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	11 738	18 611
Bokslutsdispositioner totalt	34	-1 086
Direkta skatter totalt	-2 170	-2 003
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	9 602	15 522
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	5 742	7 081
Materiella tillgångar totalt	40 116	38 961
Placeringar totalt	30 410	32 803
Bestående aktiva	76 268	78 845
Omsättningstillgångar totalt	5 222	5 385
Fordringar totalt	33 007	37 666
Finansiella värdepapper totalt	3 445	3 712
Kassa och banktillgodohavanden	23 259	26 417
Rörliga aktiva totalt	64 933	73 181
Aktiva totalt	141 201	152 026
PASSIVA		
Eget kapital totalt	63 714	71 075
Ackumulerade bokslutsdispositioner	6 755	8 074
Obligatoriska reserveringar totalt	55	244
Långfristigt främmande kapital totalt	29 205	31 893
Kortfristigt främmande kapital totalt	41 473	40 739
Passiva totalt	141 201	152 026

Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2014	2015
Antal företag	72	81
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	38 329	42 936
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	4	-1
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 633	1 962
Material och tjänster totalt	-16 022	-17 346
Personalkostnader totalt	-12 472	-13 552
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 423	-1 616
Övriga rörelsekostnader	-10 702	-13 226
Rörelsevinst (-förlust)	-652	-842
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-390	200
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	-1 042	-643
Extraordinära poster totalt	446	150
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	-596	-493
Bokslutsdispositioner totalt	3	-22
Direkta skatter totalt	-355	-483
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	-948	-998
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 041	921
Materiella tillgångar totalt	9 040	9 659
Placeringar totalt	8 784	10 004
Bestående aktiva	18 866	20 584
Omsättningstillgångar totalt	3 335	3 577
Fordringar totalt	3 378	3 664
Finansiella värdepapper totalt	821	929
Kassa och banktillgodohavanden	9 707	9 213
Rörliga aktiva totalt	17 240	17 382
Aktiva totalt	36 105	37 967
PASSIVA		
Eget kapital totalt	8 194	8 512
Ackumulerade bokslutsdispositioner	31	96
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	15 282	16 352
Kortfristigt främmande kapital totalt	12 598	13 007
Passiva totalt	36 105	37 967

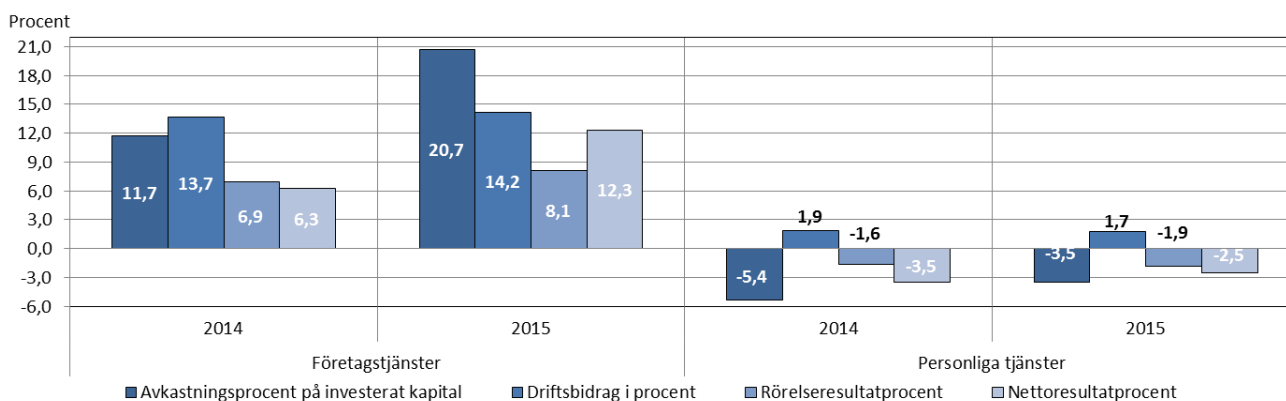
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	155 700			
Omsättning i 1 000 euro	149 122			
Avkastningsprocent på investerat kapital	20,7	1,9	16,9	42,8
Skuldränta	1,1	0,0	0,3	1,6
Driftsbidrag i procent	14,2	3,4	14,1	32,2
Rörelseresultatprocent	8,1	1,2	10,9	27,4
Nettoresultatprocent	12,3	0,5	8,4	22,7
Personalkostnader i procent av omsättningen	35,3	6,4	30,7	57,4
Soliditet	52,1	26,6	56,6	81,6
Kassalikviditet	1,7	1,0	2,0	4,3
Balanslikviditet	1,8	1,1	2,3	5,2

Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2015			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	44 898			
Omsättning i 1 000 euro	42 936			
Avkastningsprocent på investerat kapital	-3,5	-2,2	12,8	43,4
Skuldränta	1,7	0,0	0,6	2,0
Driftsbidrag i procent	1,7	2,4	8,4	25,6
Rörelseresultatprocent	-1,9	-0,4	5,3	18,9
Nettoresultatprocent	-2,5	-1,5	3,8	13,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	31,6	8,4	26,6	46,6
Soliditet	22,7	11,4	36,9	72,4
Kassalikviditet	1,1	0,6	1,2	2,8
Balanslikviditet	1,3	0,8	1,7	3,3

Figur 12: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2014–2015

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att fram till statistikår 2007 genomfördes branschindelningen enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma.

För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på:

http://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik__FO/

Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med statistik publicerade före 2008.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avloppsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

50: Sjötransport

Övrig transport

49: Landtransport; transport i rörsystem

51: Lufttransport

52: Magasinering och stödtjänster till transport

53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

55: Hotell- och logiverksamhet

56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

58: Förlagsverksamhet

59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning

60: Planering och sändning av program

61: Telekommunikation

62: IT-tjänster

63: Informationstjänster

69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet

70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag

71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys

72: Vetenskaplig forskning och utveckling

73: Reklam och marknadsundersökning

74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik

75: Veterinärverksamhet

77: Uthyrning och leasing

78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster

79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster

80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet

81: Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor

82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

85: Utbildning

86: Hälso- och sjukvård

87: Vård och omsorg med boende

88: Öppna sociala tjänster

90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet

92: Spel- och vadhållningsverksamhet

93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet

95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar

96: Andra konsumenttjänster

Bilaga 2: Definition av nyckeltalen i bokslutsstatistik

I det här dokumentet definieras och förklaras de nyckeltal som används i ÅSUBs bokslutsstatistik. Samtliga nyckeltal är sådana som går att räkna fram från företagets offentliga årsredovisningar.

Allmän definition av resultaträkningens poster

Nyckeltal som baseras på resultaträkningens poster har uträknats enligt följande justerade resultaträkning:

Omsättning

+ rörelsens övriga intäkter

Rörelsens intäkter totalt

+ tillverkning för eget bruk

- inköp

+/- lagerförändring

- köpta tjänster

- personalkostnader

- övriga rörelsekostnader

Driftsbidrag

- avskrivningar och nedskrivningar

Rörelseresultat

+/- finansiella intäkter och -kostnader

- skatter

Nettoresultat

+/- extraordinära intäkter och kostnader

Bruttoresultat

+/- bokslutsdispositioner

Periodens resultat

De nyckeltal som baseras enbart på resultaträkningen är uträknade i relation till rörelsens totala intäkter³ (omsättning + rörelsens övriga intäkter).

Nyckeltal

Nyckeltalen är indelade i olika block beroende på användningsområdet. Det första blocket tar fasta på lönsamheten i företaget genom att redovisa avkastningen på kapitalet. För företag med stor balansomslutning är avkastningen det mest centrala måttet och de övriga måtten kan ses som förklaringar till avkastningsmättet. Blocket resultatstruktur är möjligtvis mer intressant för kunskapsintensiva företag med liten balansomslutning, men övriga nyckeltal som beskriver kostnads- och intäktsstrukturen är givetvis också av intresse. Nyckeltalet omsättning per anställd ingår inte i resultatstrukturen på grund av att en stor del av företagen är enmansföretag utan anställda.

³ Definitionen följer den rekommendation som Företagsanalytkommissionen givit i sin handbok Företagsanalysens relationstal 1999, Företagsanalytkommissionen, Gaudeamus, Helsingfors.

Lönsamhetsstruktur

Avkastning på investerat kapital⁴

Definition: $(\text{Nettoresultat} + \text{räntekostnader} + \text{övriga kostnader för främmande kapital}) / (\text{räntebelagt främmande kapital} + \text{eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar}) * 100$.

Måttet är ett lönsamhetstal som ställer företagets resultat i förhållande till kapitalet. Avkastningen eller räntabiliteten visar hur effektivt företaget utnyttjar sina investeringar för att skapa vinst i företaget. Genom att avkastningen påverkas av hela företagets verksamhet kan denna förbättras genom att se över faktorer såsom prissättning, rationalisering, investeringar och resursutnyttjande. Företagens räntekostnader dras inte av resultatet då de utgör avkastningen på det främmande kapital som företagen utnyttjar. Måttet kan med fördel användas vid jämförelse mellan företag trots att deras finansiering skiljer sig åt. En exakt nivå på avkastningens storlek är svårt att ge men den bör överstiga företagets skuldränta (finansiella kostnader i procent av de totala skulderna), det är i längden ohållbart att avkastningen på det kapital rörelsen anskaffat är mindre än vad ersättningen för det till långivare är.

Skuldränta

Definition: $\text{Finansiella kostnader} / \text{totala skulder} * 100$

Företagets skuldränta visar den genomsnittliga räntebelastningen på de totala skulderna och skall inte förväxlas med bankräntan. En låg skuldränta betyder att företaget har en större andel leverantörsskulder och därmed jämförbara icke räntebärande skulder, vilket gör företaget mindre känsligt för eventuella fluktuationer i marknadsräntorna. En hög skuldränta gör företaget mer räntekänsligt och eventuella ränteförändringar påverkar direkt företagets lönsamhet.

Skillnaden mellan avkastningen på investerat kapital och skuldräntan kallas riskbuffert och visar vilken nedgång i avkastningen och/eller uppgång i skuldräntan som företaget kan bära utan att på sikt förlora på sin skuldfinansiering.

Resultatstruktur

Resultatstrukturen används för att ge företag med liten balansomslutning, t ex konsultföretag vars tillgångar till större delen består av humankapital i stället för reall kapital (materiella tillgångar), mer relevanta lönsamhetsuppgifter än vad avkastningsmått ger. För dessa företag visar marginalmått istället för avkastningsmått företagets effektivitet. För att få indikationer inom vilket område i företaget eventuella problem uppstått, i dess huvudsakliga rörelse eller i företagets finansiering, kan en jämförelse mellan rörelsemarginalen och nettomarginalen göras.

Driftsbidragsprocent

Definition: $\text{Driftsbidraget i procent av rörelsens totala intäkter}$

⁴ ROI, *return on investment*

Driftsbidraget visar hur stor del av omsättningen som återstår till avskrivningar, räntor, skatt och vinster. Måttet är bra för jämförelse över tid för ett och samma företag men mindre lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom storleken på måttet i regel varierar mellan olika typer av branscher och företag. Relationstalens jämförbarhet försvåras också av att företagen kan välja att hyra eller äga sina produktionstillgångar. Äger företaget tillgångarna upptas kostnaderna för dessa som avskrivningar och finansiella kostnader i resultaträkningen efter driftsbidraget och väljer företaget att hyra produktionsmedlen upptas kostnaden för dessa i rörelsens övriga kostnader och ingår då i driftsbidraget. Företagsanalytkommissionen har utgett riktgivande intervall för driftsbidragsprocenten och de är som följer:

Industrin 10 – 25 %

Handeln 2 – 10 %

Tjänstebranschen 5 – 15 %

Rörelseresultatprocent⁵

Definition: Rörelseresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Rörelsemarginalen visar vilket procentuellt bidrag varje omsättningseuro ger för att täcka räntekostnader, skatter och en acceptabel vinst. Nyckeltalet påverkas inte av hur företaget har finansierats. Vid tolkning av talet bör man tänka på om företaget hyr eller äger sina tillgångar. Generellt kan en lägre marginal accepteras ifall företaget hyr sina tillgångar, då behövs inte en så stor marginal för att täcka räntekostnader för lokaler och maskiner som om de är finansierade med främmande kapital. Vid bedömning av rörelseresultatet kan följande normvärden vara riktgivande:

Över 10 % god

5 – 10 % nöjaktig

under 5 % svag

Nettoresultatprocent⁶

Definition: Nettoresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Nettomarginalen visar det procentuella överskottet varje omsättningseuro ger efter rörelsens kostnader, avskrivningar, räntekostnader och skatt. Den ger ett mått på vinsten per omsättningseuro. Precis som de övriga resultatmått lämpar det sig mindre bra för jämförelse mellan företag men är lämpligt för jämförelse över tid inom företaget. Ett mått på bidragets miniminivå beror på företagets målsättningar beträffande åtgärder för att förstärka kapitalstrukturen och eventuell vinstutdelning. För att ett företag skall betecknas som lönsamt bör nettoresultatet vara positivt.

⁵ Rörelsemarginal

⁶ Nettomarginal

Intäkts- och kostnadsstruktur

Personalkostnader i procent av omsättningen

Definition: Personalkostnader totalt / omsättningen * 100

Måttet används för att ge en övergripande bild av personalkostnadernas nivå i förhållande till försäljningen och visar på företagens arbetskraftsintensitet. I personalintensiva företag är lönsamheten beroende av att personalkostnaderna inte stiger i snabbare takt än försäljningen. Relationstalet ger en bättre bild över verksamhetens utveckling om de redovisas över tiden (trendanalys) för ett och samma företag och är inte lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom grad av mekanisering, förädling och service varierar mellan företagen. Använder sig företaget av inhyrd arbetskraft avspeglas inte dessa kostnader bland personalkostnaderna.

Kapitalstruktur

Blocket är centralt för alla typer av verksamheter och branscher då det belyser företagets finansiering med eget och lånat kapital, samt betalningsberedskapen på lång och kort sikt.

Soliditetsprocent⁷

Definition: [Eget kapital + frivilliga reserveringar totalt] / [balansomslutning – erhållna förskottsbetalningar (kort- och långfristiga)] * 100

Soliditeten visar på företagets stabilitet och mäter dess betalningsförmåga på lång sikt genom att det egna kapitalet sätts i relation till totalt kapital. Ökar det egna kapitalet mer än de totala skulderna förbättras soliditeten. Har företaget en låg soliditet kan däremot några år av resultatförsämringar orsaka en krisartad situation för företaget, en försämrad soliditet i kombination med låg tillväxt är en ogynnsam utveckling. Soliditeten påverkas dock inte endast av resultatet eller lönsamheten. Ägarnas uttag ur företaget minskar det egna kapitalets tillväxt vilket måste kompenseras med ökad lönsamhet samtidigt som ett tillskott från ägarna ökar det egna kapitalet vilket i sin tur minskar kravet på en ökad lönsamhet. Företag som ingår i koncerner som dotterbolag har ofta en låg soliditet, varför de borde studeras tillsammans med koncernens övriga bolag. De normvärden som Företagsanalyskommissionen ger för soliditeten är:

Över 40 % god

20 – 40 % tillfredsställande

under 20 % svag

Kassalikviditet⁸

⁷ Soliditetsgrad

⁸ Quick ratio

Definition: Finansieringstillgångar / (kortfristigt främmande kapital – erhållna förskott)

Måttet visar på förhållandet mellan finansieringstillgångarna och de kortfristiga skulderna. En god kassalikviditet betyder att de kortfristiga skulderna kan betalas bort omedelbart förutsatt att tillgångarna direkt kan omvandlas till kontanter. Företaget har vanligtvis inte samma antal kreditdagar på de kortfristiga skulderna och tillgångarna, de är av olika "likviditet", samtidigt som relationstalet baseras på bokslutsdagens läge, vilket gör måttet relativt onyanserat. En likviditetsbudget ger bättre information ifall kassalikviditeten är oroväckande låg. En tumregel gällande nivån på kassalikviditeten är att den skall vara större än 1. För handelsföretag kan en lägre siffra accepteras då de kan omsätta sitt varulager till likvida medel i takt med att skulder förfaller till betalning. För dessa handelsföretag (exempelvis livsmedelsbutiker) som oftast säljer kontant ur sitt varulager säger balanslikviditeten mer om den kortfristiga betalningsförmågan än kassalikviditeten. Företagsanalytiskommisionens riktvärden är följande:

Över 1 god

0,5 – 1 tillfredsställande

under 0,5 svag

Balanslikviditet

Definition: (Omsättningstillgångar + finansieringstillgångar) / kortfristigt främmande kapital.

Måttet visar kvoten mellan omsättningstillgångar, finansieringstillgångar och kortfristiga skulder. Måttet bör vara större än 1. Balanslikviditetsmåttet skiljer inte mellan olika typer av likvida medel och visar inte betalningsförmågan lika bra som kassalikviditeten. Består tillgångarna till stor del av varulager kan det vanligtvis inte omsättas omedelbart i likvida medel och kanske inte till en skälig ersättning. En jämförelse mellan skillnaden i kassa- och balanslikviditet ger en bild av företagets effektivitet gällande lagerhållning och försäljning. Är skillnaden mellan de båda likviditetsmåten stor binder företaget mer pengar än nödvändigt i lagret och risk för inkurans och höga räntekostnader som påverkar lönsamheten kan uppstå. För balanslikviditeten anger Företagsanalytiskommisionen följande riktvärden:

Över 2 god

1 – 2 tillfredsställande

under 1 svag

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN